

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N 5

16.01.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ზუგდიდი-ნარაზენი-ძველი ხიბულა-ახალი ხიბულა-ზუბის საავტომობილო გზის კმ18+600-ზე მდ. ჭანისწყალზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა და ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტი, ალ. ყაზბეგის გამზირი N12;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ხობის მუნიციპალიტეტი, სოფ. ახალი ხიბულა;

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 27.11.2019;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ინტერპროექტი“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ზუგდიდი-ნარაზენი-ძველი ხიბულა-ახალი ხიბულა-ზუბის საავტომობილო გზის კმ18+600-ზე მდ. ჭანისწყალზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საპროექტო ტერიტორია მდებარეობს ხობის მუნიციპალიტეტში, სოფ. ახალი ხიბულას მიმდებარე ტერიტორიაზე, შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ზუგდიდი-ნარაზენი-ძველი ხიბულა-ახალი ხიბულა-ზუბის საავტომობილო გზის კმ18+600-ზე მდ. ჭანისწყალზე. პროექტით დაგეგმილია არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობა. საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოესი საცხოვრებელი სახლი მდებარეობს დაახლოებით 145 მ-ში.

არსებული ხიდი წარმოდგენილია 6 მალიანი სქემით, მისი სიგრძე დაახლოებით შეადგენს 64 მ-ს. ხიდის სავალი ნაწილი დამზადებულია განივი ხის კოჭებისგან, რომლებსაც ზევიდან ადევთ თხელი ლითონის ფირფიტები. სავალი ნაწილის საერთო სიგანე არის 4.6 მ. გარდა განაპირა ბურჯებისა, მალის ნაშენი ეყრდნობა 5 ლითონის ბურჯს. ხიდის განაპირა ბურჯების სიგანე შეადგენს 5.5 მ-ს. ხიდზე დაკვირვების შედეგად გამოვლინდა მრავალი დეფექტი და დაზიანება. ხის განივი ძელები დამპალია და სავალი ნაწილის ლითონის ფურცლები დეფორმირებულია. მოაჯირები აგრეთვე

დაზიანებული და დეფორმირებულია. ხიდის გაბარიტული ზომები არ არის საკმარისი ტრანსპორტისა და ხალხის უსაფრთხო მოძრაობის უზრუნველსაყოფად. არსებული ხიდი საფრთხეს უქმნის მოსახლეობას და აფერხებს შიდასახელმწიფოებრივ მოძრაობას.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საპროექტო ხიდის მშენებლობა დაგეგმილია არსებული ხიდის ზედა ბიეფში არსებული ხიდის ღერძიდან დაახლოებით 60 მ-ში. ახალი ხიდი წარმოადგენს ხუთმალიან ჭრილი სისტემის ხიდს. ხიდი გეგმაში და ფასადში დაპროექტებულია სწორზე. ხიდის გაბარიტია 1.0+7.0+1.0 მ, ხოლო სიგანე 10.1 მ. ხიდის მთლიანი სიგრძე შეადგენს 112,6 მ-ს. საპროექტო ხიდს ექნება ორი სანაპირო და სამი შუალედური ბურჯი. ხიდის მალის ნაშენი შედგება 6 ცალი T-ესებური რკინაბეტონის 21.0 მ სიგრძის კოჭებისგან. კოჭები ხიდის განივად ერთმანეთთან დაკავშირება გათვალისწინებულია 0.4 მ სიგრძისა და 0.18 მ სიმაღლის გრძივი მონოლითების ნაკერების საშუალებით. ხიდის მთელ სიგრძეზე პროექტით გათვალისწინებულია რკინაბეტონის კონსტრუქციის თვალამრიდებისა და ფოლადის კონსტრუქციების მოაჯირების მონტაჟი.

მოცემულ ანგარიშში წარმოდგენილია საპროექტო ხიდის ორი ალტერნატივა. საპროექტო ალტერნატივის შერჩევა მოხდა ტექნიკურ-ეკონომიკური მაჩვენებლების გაანალიზების შედეგად.

სახიდე გადასასვლელის სამშენებლო პროცესი მოიცავს მიწის სამუშაოებს, ვაკისის მოწყობის უბნებზე ინერტული მასალის შემოტანას. ასევე გათვალისწინებულია (გრუნტის მოჭრის უბნებზე) მიწის მოხსნა საჭირო ნიშნულამდე და დატკეპნა მძიმე ტექნიკით. ზედაპირული ფენის მოწყობის შემდეგ (მასალა: ქვიშა, ასფალტი, ღორღი, ბეტონი და სხვა) დაგეგმილია ხიდამდე მისასვლელი გზის მოწყობა და მარკირება. სამუშაოების ბოლო ეტაპზე დაგეგმილია რეკულტივაცია.

ხიდის მშენებლობის დროს დაგეგმილია სამშენებლო ბანაკის და ფუჭი ქანების სანაყაროს მოწყობა. სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, დროებითი სამშენებლო ინფრასტრუქტურის მოსაწყობი ტერიტორიის ფართობი დაზუსტდება შემდგომი კვლევების ფარგლებში და იგი შესაძლებელია გამოყენებული იქნეს როგორც ბანაკის მოსაწყობად, ასევე ნაწილობრივ ფუჭი ქანების დასაწყობებისთვის.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, ხიდის მშენებლობის პროცესში წყლის გამოყენება მოხდება მხოლოდ სასმელ-სამეურნეო დანიშნულებით. სასმელ-სამეურნეო მიზნებისთვის სამშენებლო ტერიტორიაზე შესაძლებელია მოეწყოს წყლის სამარაგო რეზერვუარი, რომელიც პერიოდულად შეივსება ავტოცისტერნის გამოყენებით. სამეურნეო-ფეკალური წყლების შესაგროვებლად მოეწყობა საასენიზაციო ორმო.

სამშენებლო სამუშაოების და ტექნიკის/სატრანსპორტო საშუალებების გადაადგილებისას ადგილი ექნება ხმაურის, ვიბრაციის და ატმოსფერულ ჰაერში მტვრის და წვის პროდუქტების გავრცელებას. სახიდე გადასასვლელის ექსპლუატაციისას ზემოქმედება გამოწვეული იქნება სატრანსპორტო ნაკადით.

პროექტის განხორციელების ეტაპზე მოსალოდნელია ნიადაგის დატკეპნა, ეროზია და მისი ნაყოფიერი ფენის განადგურება. ნიადაგის ხარისხობრივი მდგომარეობის გაუარესება დაკავშირებულია გაუთვალისწინებელ შემთხვევებთან (მაგ: ტექნიკიდან, სატრანსპორტო საშუალებებიდან და სამარაგო რეზერვუარებიდან ნავთობპროდუქტების დაღვრა/გაჟონვა; სახიფათო ნივთიერებების არასწორი მოხმარება და დაღვრა და სხვა). ნიადაგზე ზემოქმედებასთან დაკავშირებული საკითხები დაზუსტდება გზმ-ის ანგარიშში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ხიდის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე ადგილი ექნება ზემოქმედებას ბიოლოგიურ გარემოზე (მცენარეულ საფარზე, ხმელეთის და წყლის ცხოველთა სამყაროზე). გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშში ბიოლოგიურ გარემოზე დეტალურად იქნება განხილული.

აღნიშნული სკოპინგის ანგარიში განთავსდა სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე და ხობის მუნიციპალიტეტის მერიის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, სამინისტროში დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით საზოგადოების მხრიდან წერილობითი შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილი არ ყოფილა.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2019 წლის 23 დეკემბერს სოფ. ახალი ხიბულას ადმინისტრაციული ერთეულის შენობაში გაიმართა საჯარო განხილვა, რომელსაც ესწრებოდნენ გარემოს დაცვისა სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის, სოფ. ახალი ხიბულას ადმინისტრაციული ორგანოს წარმომადგენელი და ადგილობრივი მოსახლეობა. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან საჯარო განხილვაზე აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზმ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზმ-ის ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და

შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- პროექტის აღწერა;
- საპროექტო ხიდის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა, საპროექტო ხიდის განთავსების ტერიტორიის ალტერნატიული ვარიანტები და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
- საპროექტო სახიდე გადასასვლელის ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები მათ შორის გეომეტრიული პარამეტრების, ხიდის საფარისა და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის GIS კოორდინატები და shape ფაილები;
- არსებული სახიდე გადასასვლელის დემონტაჟის შესახებ ინფორმაცია;
- ფუჭი ქანების სანაყაროს ადგილმდებარეობის კოორდინატები და shape ფაილები;
- გზის საფარის და განივი კვეთების შესახებ ინფორმაცია;
- საპროექტო ხიდის ძირითადი ინფრასტრუქტურის დაშორება მოსახლეობასთან კონკრეტული მანძილების მითითებით;
- ინფორმაცია საპროექტო ადგილამდე მისასვლელი გზის აღწერილობის შესახებ;

4.1 სამშენებლო სამუშაოების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია, კერძოდ :

- ხიდის მშენებლობასთან დაკავშირებული საკითხების დეტალური აღწერა;
- მცენარეული და ნიადაგის საფარის მოხსნის სამუშაოების, გრუნტის სამუშაოების და სარეკულტივაციო სამუშაოების შესახებ დეტალური ინფორმაცია („ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენებისა და რეკულტივაციის შესახებ“ ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნათა დაცვით);
- როგორი თანმიმდევრობით (ვადების მითითებით) განხორციელდება საპროექტო ხიდის მშენებლობა;
- მშენებლობაზე დასაქმებული ადამიანების საერთო რაოდენობა, მათ შორის ადგილობრივ დასაქმებულთა წილი;
- მშენებლობაში გამოყენებული ტექნიკის ჩამონათვალი და რაოდენობა;
- საიდან მოხდება ხიდის მშენებლობისთვის საჭირო ინერტული მასალების მოპოვება;
- სამშენებლო მასალების დამზადების შესახებ ინფორმაცია;
- სამშენებლო მასალების დამზადებისთვის საჭირო წყლის გამოყენების საკითხები;

- ინფორმაცია ბეტონის სამუშაოების, ფუნდამენტებისა და ხიდის სტრუქტურული მოწყობის შესახებ;
- ფუჭი ქანების მოცულობა და სანაყაროს შესაბამისი საპროექტო დოკუმენტაცია;
- ხიდის მშენებლობისათვის საჭირო მასალების რაოდენობა;

4.2 სამშენებლო ბანაკის განთავსების შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის:

- სამშენებლო ბანაკის გენ-გეგმა, ექსპლიკაციით;
- ბანაკის განთავსების ადგილის ფართობი, GIS კოორდინატები და shape ფაილები;
- სამშენებლო ბანაკის სასმელ-სამეურნეო და ტექნიკური წყალმომარაგება, მათ შორის სამარაგო რეზერვუარის შესახებ ინფორმაცია;
- სამშენებლო ბანაკზე წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლების მართვის საკითხები;
- მონაცემები მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროცესში მოსალოდნელი ნარჩენების შესახებ;
- ინფორმაცია სამშენებლო ბანაკის ტერიტორიაზე საწვავი რეზერვუარის მოწყობასთან დაკავშირებით (განთავსების შემთხვევაში ადგილის GPS კოორდინატების მითითება, ტევადობა, ავარიული დაღვრის შემთხვევაში შემაკავებელი ბარიერის მოწყობის შესახებ ინფორმაცია);

4.3 საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი გეოლოგიური კვლევების ანგარიში:

- გარემოს ფონური მდგომარეობის აღწერა: რელიეფი (გეომორფოლოგია); გეოლოგიური აგებულება, ტექტონიკა, სეისმური პირობები, ჰიდროლოგიური პირობები, საინჟინრო-გეოლოგიური პირობები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება. საშიში გეოდინამიკური პროცესების შესაძლო გააქტიურების განსაზღვრა ხიდის მშენებლობა ექსპლუატაციის პერიოდში, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების მითითებით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- მშენებლობის დაწყებამდე საპროექტო დერეფანში ჩასატარებელი დეტალური საინჟინრო-გეოლოგიური კვლევების შესახებ ინფორმაცია;
- გეოლოგიური კვლევების შედეგების გათვალისწინებით შემუშავებული დასკვნები და რეკომენდაციები;

4.4 ჰიდროლოგიური კვლევის ანგარიში, რომელიც უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- მდინარე ჭანისწყლის ჰიდროლოგია;
- მდ. ჭანისწყლის საშუალო წლიური, მინიმალური და მაქსიმალური ხარჯები; (დეტალური ინფორმაცია მაქსიმალურ ჩამონადენზე, მინიმალურ ჩამონადენზე, მყარ ნატანზე);
- მდინარე ჭანისწყლის განივი და გასწვრივი კვეთები თავისი ნახაზებით (Shp ან Auto Cad-ის სახით);
- ინფორმაცია მდინარე ჭანისწყლის საანგარიშო ხარჯის, საერთო წარეცხვის მაქსიმალური მაჩვენებლების შესახებ;
- ინფორმაცია მდ. ჭანისწყლის ცოცხალ კვეთში ტექნიკის განთავსებასთან დაკავშირებით, წყლის სიმღვრივის მატების საფრთხის გათვალისწინებით;
- ეროზიული პროცესების შესახებ ინფორმაცია და საჭიროების შემთხვევაში ეროზიის საწინააღმდეგო ღონისძიებების შესახებ ინფორმაცია, მათ შორის

(საჭიროების შემთხვევაში) მდ. ჭანისწყლის გამწმენდი და ნაპირსამაგრი ღონისძიებების შესახებ;

4.5 ბიოლოგიური გარემო:

- გზმ-ის ანგარიშში უნდა აისახოს სათანადო კვლევებზე დაყრდნობით მომზადებული ინფორმაცია (ფოტომასალასთან ერთად), პროექტის გავლენის ზონაში არსებულ წყლისა და წყალზე დამოკიდებულ ბიომრავალფეროვნებაზე, მათ შორის მდ. ჭანისწყლის იქთიოფაუნაზე, მათზე შესაძლო ზემოქმედებაზე, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილებაზე და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებებზე.
- ზემოაღნიშნული კვლევების შედეგების საფუძველზე, შემუშავდეს შემარბილებელი ღონისძიებები, მონიტორინგის გეგმა და მონიტორინგის გეგმაში აისახოს, ბიომრავალფეროვნების ცალკეულ კომპონენტებზე ზემოქმედებაზე დაკვირვების საკითხი.

4.6 კულტურული მემკვიდრეობა:

- გზმ-ის ანგარიშის მომზადების პროცესში ჩართული უნდა იყოს შესაბამისი კომპეტენციის სპეციალისტი (ისტორიკოსი/არქეოლოგი), რათა გამოირიცხოს შესაძლო არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების რისკები.
- სამუშაოების ჩატარების პროცესში შესაძლო გამოვლენილი არქეოლოგიური ობიექტების დაზიანების პრევენციასთან დაკავშირებული ღონისძიებები;

5.გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე მშენებლობის ეტაპზე, ემისიები სამშენებლო ტექნიკის მუშაობისას;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკი, შემარბილებელი ღონისძიებებთან ერთად;
- ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება, ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, მიწის საკუთრებასა და გამოყენებაზე, ბუნებრივი რესურსების შეზღუდვაზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;

- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პერიოდისთვის;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- შესაძლო კუმულაციური ზემოქმედების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;

6. გზშ-ის ანგარიშში ასევე წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- აეროფოტო სურათზე (მაღალი გარჩევადობით) დატანილი საპროექტო არეალის სქემატური რუკა ბეჭდური და ელექტრონული ფორმით (A3 ფორმატი; Shape ფაილი WGS_1984_UTM 37N/38N_Zone პროექციით), სადაც მოცემული იქნება საპროექტო მონაკვეთის ინფრასტრუქტურული ობიექტები, არსებული და საპროექტო სახიდე გადასასვლელი, სამშენებლო ბანაკი, სამშენებლო მოედანი, სანაყაროს ტერიტორია;
- ხიდის ინფრასტრუქტურული ობიექტების ძირითადი ტექნიკური პარამეტრები ერთიანი ცხრილის სახით;
- ინფორმაცია საპროექტო დერეფანში ეკონომიკურ განსახლებას დაქვემდებარებული ტერიტორიების შესახებ;
- სკოპინგის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს დროებითი მოძრაობის ორგანიზების სქემა.
- **გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).**

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ ხობის მუნიციპალიტეტში, შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ზუგდიდი-ნარაზენი-ძველი ხიბულა-ახალი ხიბულა-ზუბის საავტომობილო გზის კმ18+600-ზე მდ. ჭანისწყალზე არსებული სახიდე გადასასვლელის ნაცვლად ახალი სახიდე გადასასვლელის მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.